

NUM. 806

BARCELONA 22 DE JUNY DE 1894

ANY 16

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

SENCERA AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya.

Números atrassats 20 cèntims

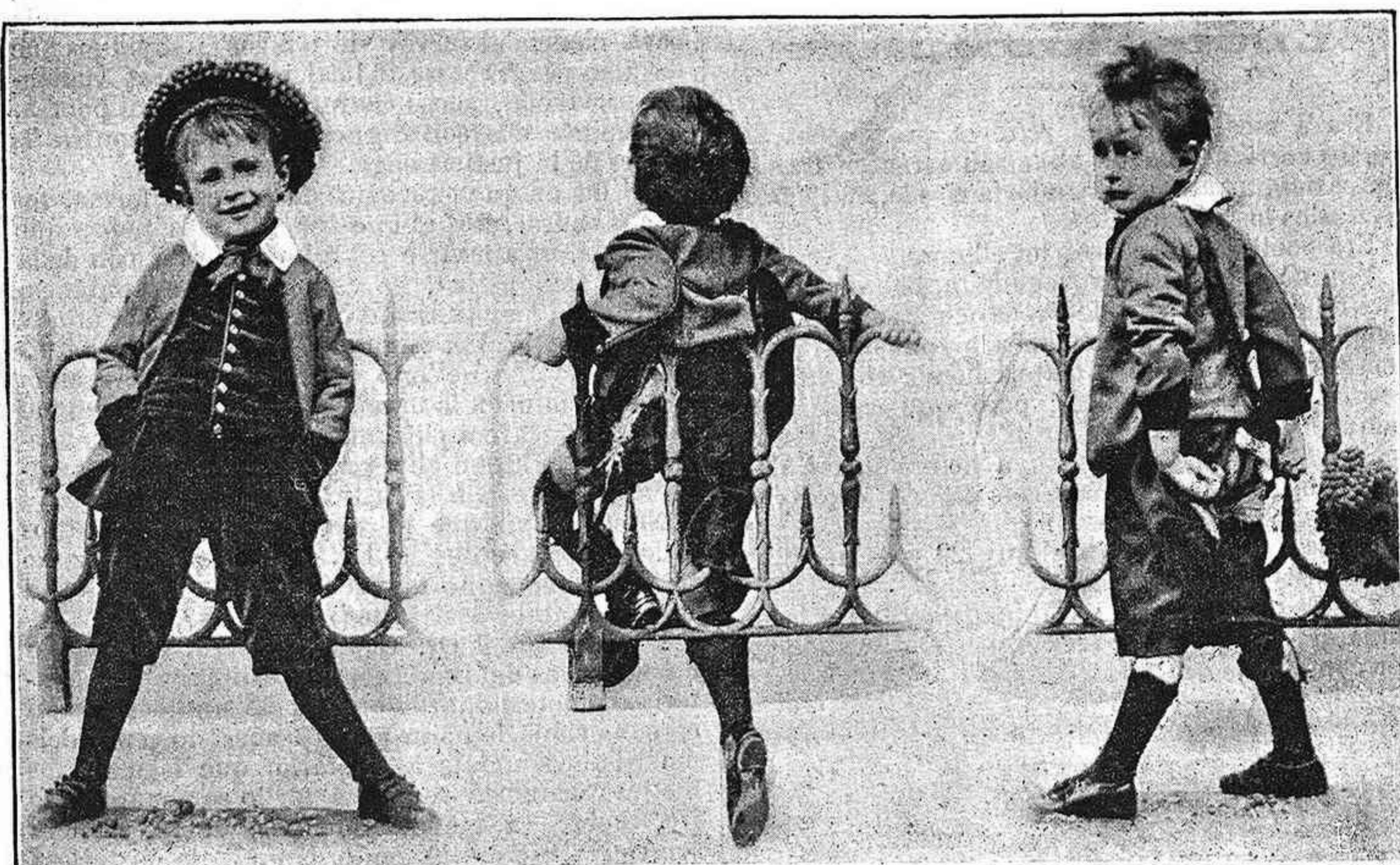
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

LAS PRIMERAS CALSAS

¡Eh! ¡Ja duch calsas! No es broma:
casi bé ja semblo un home.

Ara crech que m' hi enganxat
veyám que m' haurá passat.

¡Estripadas! ¡Ay la mare!
¡quína tunda se 'm prepara!

LLUIS ROUMIEUX

Era l' mes alegre del *felibres* provensals. Sos versos corrian parellas ab lo seu carácter franch, simpàtich, atractiu. La majoria d' ells, en lloch de recitarlos los cantava.

Era poeta de naixensa, tot ell cor.

Vingué per primera vegada á Barcelona, á l' any 68 en companyia de Frederich Mistral. Desde aquella fetxa 'ns fèu ademés algunas visitas, y sempre veyam en ell al mateix home; una naturalesa que anava enveillint; pero que conservava sempre jove l' cor.

Sent vice-cònsul d' Espanya ho era també dels espanyols, á tots los quals sols per ser espanyols tractava com á germáns.

Havia nascut á Nimes al any 29 y ha mort un de aquests dies á Marsella.

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA envia á la familia del plorat felibre l' expressió mes sentida del seu condol.

CRONICA

La qüestió Willié encare mou la qua, en revistas y periódichs. Judicialment es qüestió resolta, ja que contra l' fallo del Jurat no hi cab apelació, pero en las columnas dels periódichs y en las planas de las revistas se continua tractant, en llargs articles, sobre tot desde que va apareixer lo dictá-

men dels senyors metjes que informaren davant del Tribunal.

Han publicat articles en *La Vanguardia*, lo doctor Comulada y 'l Dr. Robert, patentisant en sos atinats judicis, que no tots los metjes professan las mateixas opinions quan se tracta de determinar ahont comensa y ahont acaba la locura, y sobre tot la locura que dona lloch á la irresponsabilitat en la comissió de un delicte.

Lo Dr. Rodriguez Mendez, que 'n la qüestió Willié sigüé l' leader dels seus comprofessors, y 'l porta-veus de tots ells, ha publicat també un briós article encaminat en primer terme á fustigar als que hajan pogut suposar que l' preu del servey que van prestar los metjes al acusat hagué de influir en lo seu dictamen. En aquest punt lo doctor Rodriguez Mendez se mostra justament indignat y dona explicacions que tendeixen á destruir tota imputació calumniosa.

Pero de passada l' autor de la *Carta abierta*, que aixis se titula l' seu article, aprofita l' ocasió per fer nova professió de fé de las seves doctrinas, aplicables á l' administració de justicia y del gran carinyo que sent pels infelisos malalts que inconscientment, per llei de herencia ó per desequilibri mental cometan un delicte. Crech, per consegüent, que 'n lo successiu, tant lo Dr. Rodriguez Mendez com los seus dignes companys de comissió, en nom de l' humanitat, posaran la

seva ciencia al servey de tots los individuos que desfilan per las salas de justicia de nostrat Audencia provincial, sense distinció de richs, ni pobres, ja que tots ells son dignes de amparo contra 'ls errors de la justicia cega.

Lo dia en que procedint en aquesta forma, tot infelis acusat, fins el que per ser més pobre que una rata, ni atrevirse pot á impetrar l' ausili de la ciencia frenopática, se veja assistit exponeramente ab lo mateix carinyo, ab igual solicitud que l' homicida Willié, quan arribi aquest cas los infinitis ciutadans que 'n lo manicomio del mon tenim ben determinada la mania de la justicia igual pera tots, quedarém plenament satisfets y fins experimentaré un alivi en la nostra dolencia causada per l' amor á la justicia y á la igualtat.

No extranyin que m' expressi aixís. Llegint los ardorosos conceptes del Dr. Rodriguez Mendez, no hi haurá home que no vacili y 's pregunti:—¿Qui sab si tu també estarás tocado de l' ala?

Per més que 'l Dr. Comulada, fentse partidari de las reglas del sentit comú, sostinga que 'n matierias de determinar la bojeria de un home, estan en condiciones de obrar ab més acert lo comú dels mortals acostumats á tractarlo, que 'ls mateixos metjes cridats de repent á fer lo seu exámen, lo Dr. Rodriguez Mendez no admets de cap manera semblants intrusions en lo camp de la misteriosa ciencia, inasequible á tots los profans. ¿Ahont aniriam á parar si qualsevol pretengués assaltar la recóndita càtedra ahont se reuneix lo sanhedrí dels sabis doctorats en psiquiatria, únichs autorisats per expedir patents de bojeria y de cordura?

Una infalibilitat més indiscutible que la del Pa-

pa de Roma, dona als seus fallos un caràcter completamente inapelable. Els son los únichs pontífices de la ciencia y l' resto de la humanitat un conjunt de burros y de imbécils.

Llegeixin sino l' següent párraf de la *Carta abierta*.

«Si esa muchedumbre existiese, por amor y respeto al hombre, antes que conceptualiarla tan mala habriámos de colocarla, para no ofenderla en nada, antes bien para advertirla, en esa especial clase de imbéciles aceptados por algunos mentalistas. «Esos, dice Chambard, que los separa con el nombre de *débiles*,» viven en libertad en el mundo, y algunos de ellos, dotados de facultades especiales, más o menos notables, se imponen á los papanatas y adquieren en las letras, las artes, la política, y más rara vez, es cierto, en las ciencias un prestigio inmerecido. Y nuestro Giné decía hace muchos años (1876): «A pesar de su depresión mental, los imbéciles son bastante agudos para manejar la sátira y el epígrama.» Algunos otros frenopatólogos los han llamado imbéciles *brillantes*; ¡tan brillantes para el mentalista que los coloca entre los imbéciles!; pero brillantes, sí, para el indocto; y ambos con igual criterio que el usado por el platero al llamar brillante á la aleación metálica de la cual sabe que sólo tiene de plata el nombre, y con el empleado por el forastero ignorante que queda extasiado contemplando los aparadores llenos de objetos construidos con plata.... Meneses »

Tenim, donchs, que abundan en lo mon los *imbécils brillants*, y que aquests soLEN imposar-se als papanatas principalment en lo camp de las lletras, de las arts y de la política, y algunas vegadas, pero pocas, en lo de las ciencias.

¡Preciosa confessió!

**

No sé si seria un *imbécil brillant* aquell que va afirmar que la *locura es contagiosa*.

De totas maneras l' observació demostra que moltes vegadas lo tracte freqüent ab vessanichs, produheix desequilibris mentals que s' traduhen quan menos en ostensibles extravagancies de caràcter. No 'm seria difícil citar alguns cassos.

No sembla sino que la bojeria, com las plantas del camp, produheixi llavors que l' vent escampa, y molts vegadas van á germinar en los cervells tinguts per mes sans y resistentes.

Igual efecte pot produhir l' exagerat estudi dels moderns autors de antropología, si no 's té l' cervell prou robust per enfrenar las conseqüencies que s' desprenden de determinats principis. L' héroe de Cervantes va tornarse boig, á forsa d' escalfar-se l' cap llegint llibres de caballeria. ¿A quants y quants admiradors entusiastas de las modernas teorías antropológicas, psiquiátricas y deterministas no pot succehirlos dos quartos de lo mateix?

Generalment, las facultats intelectuals dels homes que s' distingeixen per la brillantés ab que manejan la ploma ó la llengua no acostuman á ser molt fondas quan s' aplican al análisis, ni tampoch molts resistentes per digerir determinats coneixements, que presentan caràcters semblants á las fruytas verdes. Un tip de fruya verda produheix graves indigestions en los ventrells débils. ¿Quin resultat no produuirá en los cervells poch robustos l' absorció desmesurada d' una suma de teorías no maduras?

Fàcilment pot colegirse que 'ls passarà en molts cassos lo que al famós *desfacedor de entuertos*, que veya enemichs per tot: en los bots de ví del hospital, en los molins de vent y en los remats de moltons... ells per tot veurán bojos, maniàtichs, desequilibrats, imbécils brillants ó apagats... y 'ls

VAYA UN CAMP DE LA QUIETUT!

Tocant á conquistar cors,
segons algún diari diu,

en lo recinto dels morts
hi ha un capellá qu' es molt viu.

infelissons no arribarán á comprender qu' en lo manicomio del mon, tal volta 'ls més boigs son ells.

* *

Prou per avuy sobre aquest delicat assumptu. Y ara per acabar, una petita observació.

Encomiant lo Doctor Rodríguez Mendez la unanimitat dels doctors que varen suscriure 'l dictámen Willié, diu:

«Y ya sabeis que entre los peritos había los nombrados por el Ministerio Fiscal; había los de la acusación privada; había los de la defensa. Para nada tuvimos en cuenta nuestro origen: éramos todos médicos y como médicos convinimos.»

Es cert que 'ls perits del Ministeri Fiscal, ó si s'gan los forenses, que havian adelantat la séva opinió particular sobre l' punt objecte del dictámen, després van virar en rodó? ¿Explicarán algun dia la causa de aquesta virada?

Un dels metjes de la defensa, lo Doctor Dolsa, si no estich mal informat, va retirarse. ¿Podria saberse la causa de la séva retirada? ¿Podria saberse si un professor tan competent y tan práctich en malalties mentals está enterament conforme ab lo dictámen *unánime* que declará la irresponsabilitat de Samuel Willié?

Si 'ls aludits se dignan respondre franca y explicitament á las anteriors preguntas, se veurá que ab tot y lo molt que s' ha parlat sobre l' assumptu, no s' ha dit encare, ni molt menos, l' última paraula.

P. DEL O.

LA PRESUMIDA

SONET

Una parella jove y capritxosa
balla per lo saló ab molta catxassa.
Ella de sopte diu:— No sé que 'm passa
tinch basca, aixó ho fá 'l ball, estich confosa....

Ell tement que li agafi alguna cosa,
la porta al restaurant.... Allí, s' empassa
tant plats com li presentan y ab gran trassa
apura un got de vi y després reposa.

Si gastés per menjar aquesta nena
los diners que li costa anar bufona
y estrenar bons vestits de tota mena
de segúr qu' estaria molt mes bona
y no tindria al ball *bascas* de gana
si la ballés mes grassa entre senmana.

A. DORIA

UN ALTRE «MEETING»

Justament alarmats per las exorbitants pretensions del poder central, los contribuyents *affectats* per las patents pera la venda d' alcohol, van celebrar l' altre dia un meeting al objecte de protestar contra aquesta insoportable gabela.

La cosa está molt posada en rahó, y qualsevol que sápiga lo que representan cinch duros comprendrá la resistencia dels taberners, adroguers, y cafeters á pagar lo que 'l govern los demana.

Ben clar van dirho 'ls oradors que intervingueren en la festa:—No podém més; estém esquilmats, agotats, escurrats: no tenim un xavo... Encara que volguessim pagar lo que 'l govern ens exigeix, no podríam ferho per la senzilla rahó de que d' allà hont no n' hi ha no'n pot surtir....—

¡Calculin si estarán á l' última pregunta 'ls pobres taberners, adroguers, cafeters y demés companys, quan de tan desgarradora manera s' exclaman!....

Nada; llenya al govern, resistencia á tot trance y que surti lo que vulgui; encara que surti la guardia civil y 'ls porti presos.

Pero....

(Aquí 'l caixista hi posará tres estrelletes. Aném á cambiar de rumbo.)

* *

No sé si será veritat, porque de vegadas circulan noticias que 's donan per certas y á lo millor resultan una *filfa* com una casa; pero s' assegura que un dia d' aquests hi haurà un *meeting* de consumidores, en lo qual los interessats tractan de demostrar que més que consumidores son *consumits*.

Y tan endavant van las impressions referents á aquest *meeting*, que un dels que figuran com organisadors s' ha atrevit á anticiparnos l' acta de la sessió que s' ha de celebrar.

LA ESQUELLA te fama de ser un periódich actu y ben informat; per lo tant, no extranyin que impulsats pel laudable desitj de passar al davant de tothom, precipitén los aconteixements y donguém un extracte del gran *meeting* de consumidores, que Déu sab quan tindrà lloch.

(Aquí tres estrelletes més.)

* *

La sala está plena de gent; pero gent de bona fé, que 's queixa ab rahó y que sab perfectament ahont li apreta la sabata tocant al assumptu que va á discutirse.

En la presidencia no hi ha ningú que hagi desempenyat càrrechs públichs: sempre es prudent guardar las bonas formas. No convé que 's pugui dir: *Va con malas compañías*.

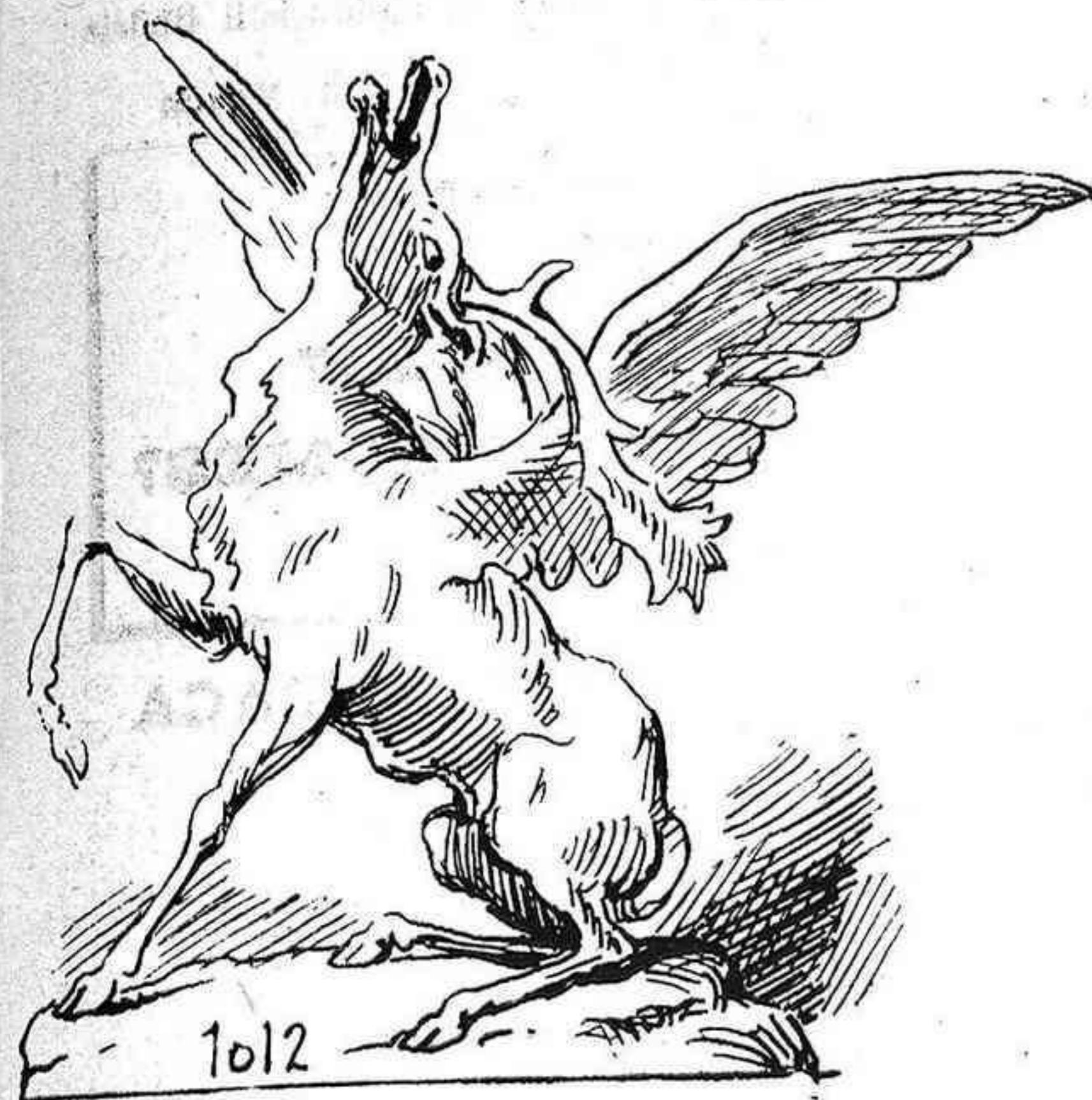
LO PRESIDENT (*aixecantse*)—Senyors: L' objecte que aquí 'ns reuneix no es altre que protestar contra la explotació de que som víctimas per part dels que 'ns venen los articles de primera necessitat. Tots som consumidores; tots menjém, bebém y enceném llum—sempre que 'ns es possible—y necessitén defensarnos de las maniobras y combinacions de la gent que 's cuya de provehirnos. Té la paraula 'l senyor Just.

LO SENYOR JUST:—Ciutadans: los taberners diuen que 'n venen vi; los cafeters que 'ns despatxan licors; los adroguers que 'ns expendeixen comestibles; y ni es comestible lo que 'ns endossa l' adroguer, ni es licor lo que 'ns dona 'l cafeter, ni es vi lo que 'l taberner ens vol fer beure.

(*Aplausos. La concurrencia opina que l' orador ha posat lo dit á la llaga... y la má al portamonedas.*)

Aquests senyors—continúal' orador—parlan molt dels atropellos de que ells, segons diuen, son víctimas, y, sens dûpte per distracció, s' olvidan de mencionar la explotació de que 'ns fan víctimas á nosaltres. Jo, jo que us estich parlant en aquest moment, m' hi vist defraudat en calitat y cantitat una infinitat de vegadas, en los articles qu' ells m' han venut; jo hi hagut de fugir de las graps d' adroguers que m' enganyavan per anar á caure en mans d' altres qu' encara m' han enganyat més; jo hi begut vi, que com vi 'l pagava, y que no era res més que ayqua tenyida ab campetxo; jo hi donat en un café mitja pesseta per una copa de licor que hi tingut que llençar dissimuladament sota la taula; jo hi comprat formatje *incomestible* y panxes apenas bonas per matar ratas; jo, en fi, y es completament històrich, senyors, completament

A TRAVÉS DE LA EXPOSICIO DE BELLAS ARTS—REVISTA COMICA

CAMPENY.—Alegria d' un gamo, perque li han surtit alas.

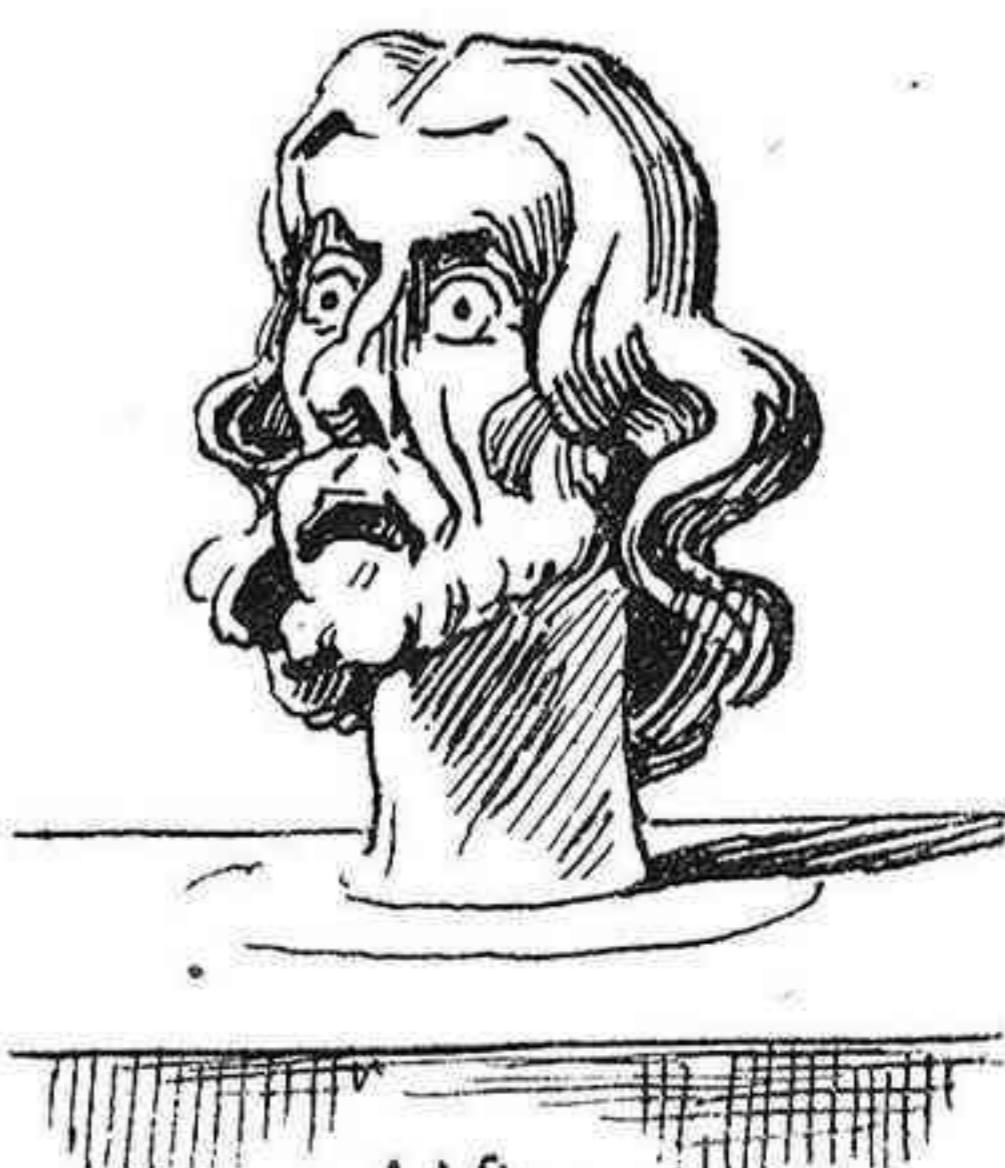
SARTI.—Escardots de Bolonia.

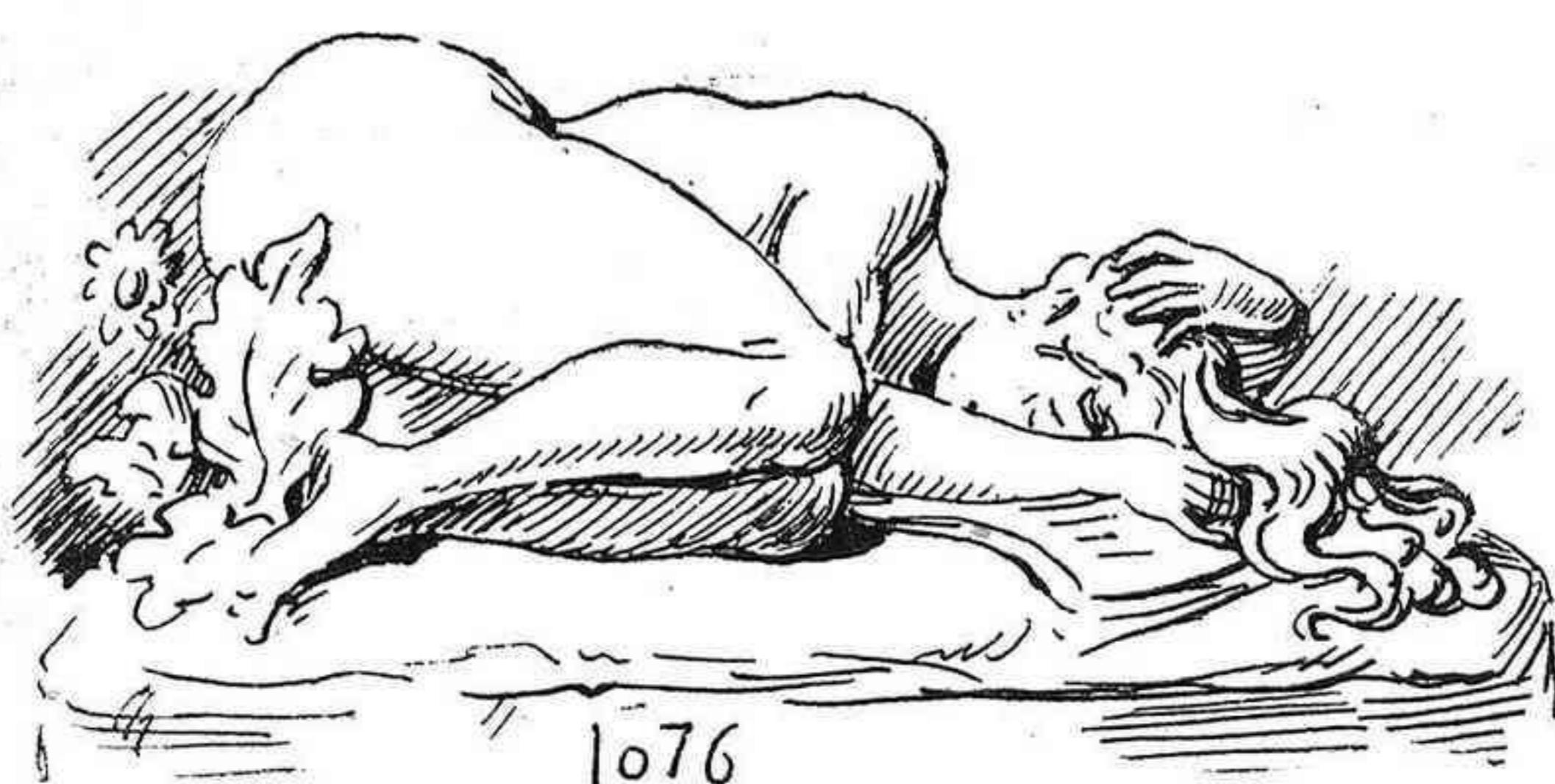
VALCELLS ANGLÉS.—Cap de granader de la guardia imperial.

LAFARGA.—Sant Agusti. Què 'n devia fer patir de donas tan rissat y pentinadet.

RINGEL D' ILIZACH.—La cara parlante d' un payet.

ROSSELLÓ.—Desolació. ¿Encara 's desespera aquesta dona, després que ha nascut ab la flor al....

histórich, hi adquirit espelmas, que anar á encéndrelas ha resultat ¡qué no tenian b'e!....

(*Ovació indescrivible. No sembla sino que tots los concurrents hajen comprat espelmas de la mateixa classe.*)

LO PRESIDENT:—Té la paraula 'l senyor Prudenci.

LO SENYOR PRUDENCI:—Senyors; lo que 'l company que m' ha precedit en l' us de la paraula ha dit respecte al género, dich jo respecte al bulto. Jo ja crech que 'ls pesos y mesuras dels venedors estan ajustats á la llei; pero m' permeto posar en dupte la seva escrupulositat al usarlos. Y ho poso en dupte, perque á casa tinch mesuras y balansas, y sempre que hi volgut comprobar la exactitud de la cantitat, m' hi trobat ab que ó 'ls meus pesos son llarchs ó 'ls dels venedors son curts. Lo positiu es que 'ls comptes no 'm surten. ¿Cóm es això? No ho sé; lo únic que sé es no 'm donan lo que pago, á pesar de que jo pago lo que 'm demanen.

(*Triple salva d' aplausos. La concurrencia respira libremente per la ferida.*)

LO PRESIDENT:—Suposant que 'l públich está suficientment penetrat de la rahó que 'ns assisteix, prego al senyor secretari que passi á donar lectura de las conclusions que elevém al govern.

LO SECRETARI (*llegint:*)—«L' assamblea: considerant que unos se ponen la venda y otros son los descalabradados: considerant que sería ridícul que, quan tothom crida, las verdaderas víctimas callessin: considerant que si las patents d' alcohol son onerosas també son perjudicials las patentats d' explotació; demaném:

»Primer: Que se 'ns protegeixi dels atropellos dels venedors.

»Segon: Que 'ns venguin lo que demaném y 'ns donguin lo que paguem.

»Tercer y últim: Que 's declarí terminantment que las reunions públicas en que 's parli de moralitat y cosas així no podrán ser may, may, may presididas per cap individuo que haja sigut regidor y que s' haja vist obligat á surtir de la casa de la vila poch menos que empaytat pels mossos de la esquadra.»

* * *

No altres no hi posém no hi treyém res. Si non é vero, é ben trovato.

¿Veritat que un meeting per aquest istil tindria un èxit prodigiós?

A. MARCH

En preparació:
**¿PER QUÉ
NO 'S CASAN
LOS HOMES?**

Per C. GUMA

DE BUTACA Á BUTACA

En las funcions que 'ls dijous donavan en el Romea hi vaig coneixe una noya que 'm fà perdre la xaveta.

M' estava jo certa nit repapat, llegint «La Esquella» y al 'nà á recorre ab la vista la llavors plena platea, els meus ulls varen toparse ab los hermosissims d' ella y en lo llenguatje qu' eils, parlan, per cert ab molta elocuencia, vá entaularse aquest diálech que transcrich, lletra per lletra:

—Vosté es molt maca —vaig dirli— y ella 'm contestá:

—¿Burleta!....

—Ho dich formal.

—No s' en rigui....

—¡Es hermosa!

—¿Ho diu de veras?

—Y tan de veras, que si vosté 'm vol, es feyna llesta.

—Si vé ab bons fins....

—¿Per qué no?

LA MEDICINA DE MODA

La gran fórmula moderna:
¡aygua de ferm y de fort!
Així es com diu que 's logra
fer retrocedir la Mort.

—Com que corren tants trapellas!....
 —Doncas jo no só d' aquets.
 ¡T' estimo! ¿Y tú?
 —Una miqueta.
 —Ta resposta 'm fà felis;
 ¡teu per sempre!
 —Sempre teva!

Tot això nos varem dir
 ab los ulls la nit aquella.
 Si no ho vaig entendre bé
 això prompte ho tinch de veure;
 mes jo crech no haverme errat
 y espero que serà meva
 la nena de la butaca
 fila sis, número tretze,
 en las funcions que 'ls dijous
 donavan en el «Romea»

JAPET DE L' ORGA

TAULETAS OBSTRUCCIONISTAS

¿No preguntavan per las tauletas que cada any per aquest temps embrassan la via pública?

Donchs no s' amohinin: ja las tenen aquí. Es dir, allí; al bell mitj de las aceras, impedint la llibre circulació y donant una lamentable idea del nivell á que, en qüestió de detalls (perque de lo altre ni'n parlém) ha arribat l' Ajuntament de Barcelona.

Ja ho sabém que 'ls que colocan aquestas famosas taules han obtingut lo correspondent permís; ja ho sabém; pero, aquest permís ¿en quins termes està concebut?

Perque suposo que no deurá pas dir:

«Se autoriza á don Fulano de Tal para colocar tantas mesas como quiera, allí donde le dé la gana y pagando lo que á él se le antoje.»

Passin revista als cafés y establiments públichs que fan us d' aquest benefici, y ja 'ls juro jo que riurán.

N' hi ha un que té més taules fora de casa que á dintre.

Un altre ha interpretat d' una manera tan lata això de la séva acera, qu' es de teme que al últim acabará per creure que la séva acera es la de l' altra banda de carrer.

Un altre, buscant un lloc visible y *llamatiu*, ha anat aixamplant las alas y escorrentse de tal modo per la fatxada de casa séva, que ha donat la volta á la cantonada y ha plantificat las taules en un siti tan distant del establiment, que 'l que per casualitat s' hi assenta ni veu la botiga, ni sab de qui son aquellas, y en cas que algun dependent arribi á adonarse d' ell, lo menos, lo menos—per rahó de la distancia—tarda un parell d' horas en véures servit.

Res; que la via pública ja no es del públich, si no única y exclusivament dels cafeters.

Seguint la pauta trassada per la tolerancia actual, lo qu' es jo no desconfio de veure instaladas al mitj del carrer *casas de dormir* ab catres, hamacas y llits de ferro de matrimoni—ó de matrimoni de ferro, com deya aquell.

¿Qué volen dir que no hi estarian bé 'ls catrets arrenglerats á l' acera y las hamacas penjadas de fanal á fanal? A Cuba hi ha gent que no sab dormir d' altra manera.

Y, tornant á las tauletas: ¿quànt paga cada una, d' impost municipal?

Encare que 'ls ho hajan arreglat á tres dos, per

barata que siga la tarifa, si tots pagan lo estipulat, ja 'ls asseguro jo que la caixa comunal surtirà d' apuros. ¡No n' hi ha pochs centenars de tauletas escampadas!....

Lo mal es aixó. ¿Qué s' hi jugan que la major part d' elles no pagan res?

Fixishi, senyor arcalde. Entretenguis un vespre á contarlas; prengui nota de las que té cada establiment, y després compari 'ls seus datos ab los que figurau—ó deuen figurar—en los registres de la Casa gran.

Veuará com mentres vosté s' entreté en escoltar orgas elèctriques, organizar festas escolàsticas y combinar verbenas pirotècniques, la recaudació d' impostos no va per hont ha d' anar ni las tauletas ocupan lo lloc que 'ls correspon.

MATÍAS BONAFÉ.

*

UN MAL EFECTE

Des que 't vaig veure anà á missa
 lo diumenje al dematí
 tot lo dia tinch frisansa
 y de nit no puch dormir.

Si per sort gens m' endormisco
 ja 'm tens de pet somniant,
 y, en somnis, se 'm representa
 lo téu retrato al davant.

Fins crech que he perdut la gana;
 sempre gasto mal humor;
 y sols de pensá en tú, nina,
 sento que 'm fa un salt lo cor.

No 't creguis qu' això amor siga;
 ¿sabs tú lo qu' es tot aixó?
 Es que 't vaig trobar molt lletja
 y ja sempre he tingut por

Tens una figura rara,
 d' extranya ho ets en excés;
 tan sols per no somniarte
 no penso dormir may més.

Lo téu caminar fa fastich,
 ets tot un mónstro acabat,
 y, á més de ser estrefeta
 ets més negra que un pecat.

Créume, no hi tornis á missa,
 que farias fugi als sants
 y quedaria aquell temple
 com un pis sense estadans.

PEPET DE VILAFRANCA.

*

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS

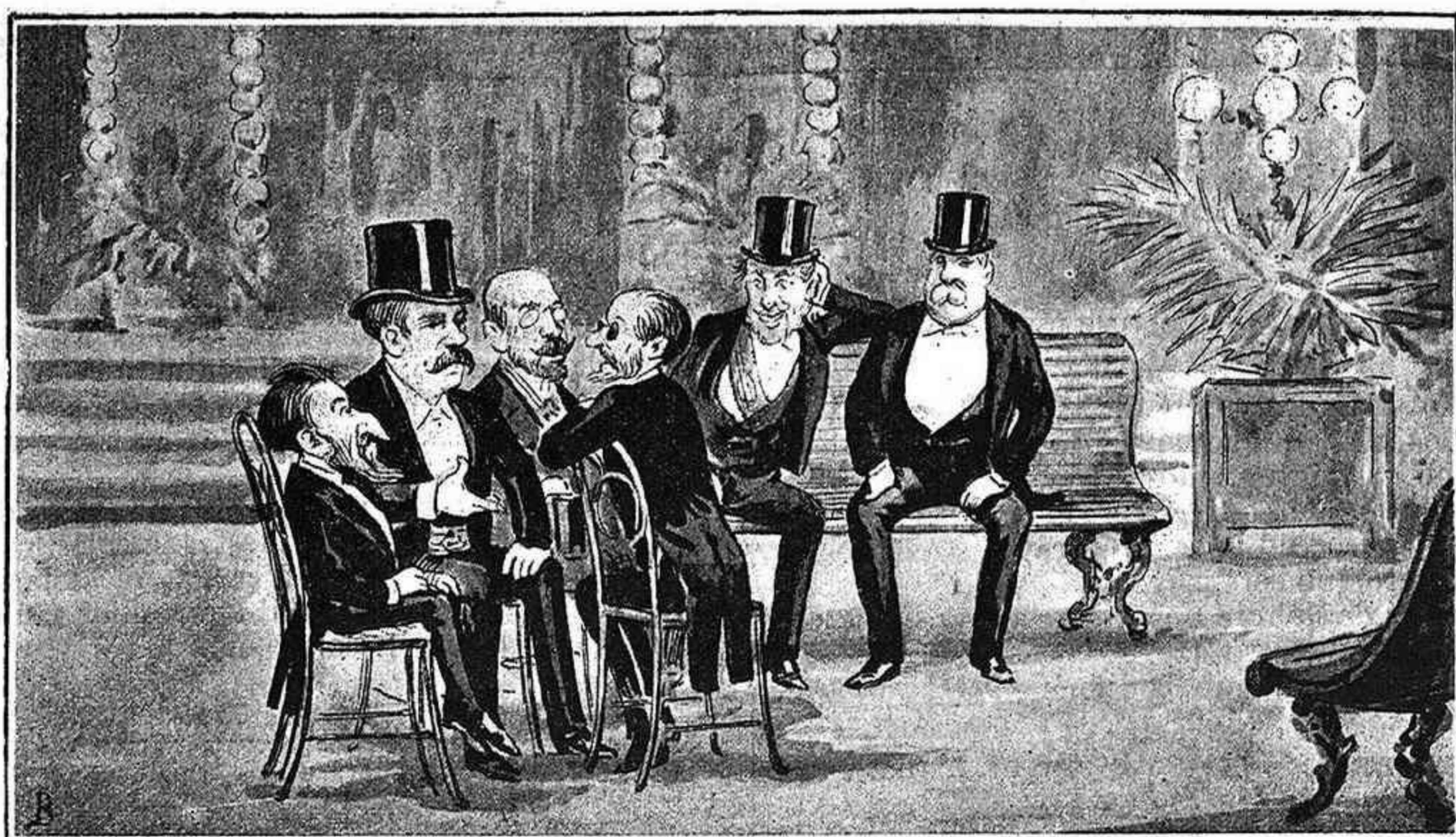
VI

La inspecció de las salas de la planta baixa que contenen traballs de aquarela, dibuix y grabat resulta entretenguda per demés, y per lo mateix se fà difícil donar comptes y rahó detalladament de tot lo que hi ha exposat. Un quadro ó una estàtua, desde 'l primer moment solicitan l' atenció del visitant; no passa lo mateix ab un dibuix ó ab un grabat: aquests han de anarse á buscar entre mitj dels altres. Se'ns haurán de perdonar, donchs, las omissións involuntarias que sens dupte sufrirán.

En la Sala X hi ha pastels, aquarelas, guaixas, pintura decorativa y grabat obras totas de autors nacionals. Desde 'l primer moment son dignes d' admiració 'ls grabats al aigua-fort de 'n Ricardo de los Ríos. Quatre obres exposa, totes quatre magistrals. Aquest art tan difícil y al mateix temps tan simpàtic te en aquest grabador un representant ilustre, que sab millorar las obras agenes al fixarlas sobre la planxa. Lo nostre Sadurní ab sos grabats al boix sosté dignament lo crèdit de que gosa.

Entre 'ls aquarelistas sobresurten en Constantino Gómez

LA VERBENA DE SANT JOAN EN LO PARCH DE BARCELONA

—Porque si senyó!.. Qu' es molt bó fer festas, no pagantlas jo.

—Consumos por aquí, consumos por allá... Ells van vivint y 'l poble... apena pot menjá.

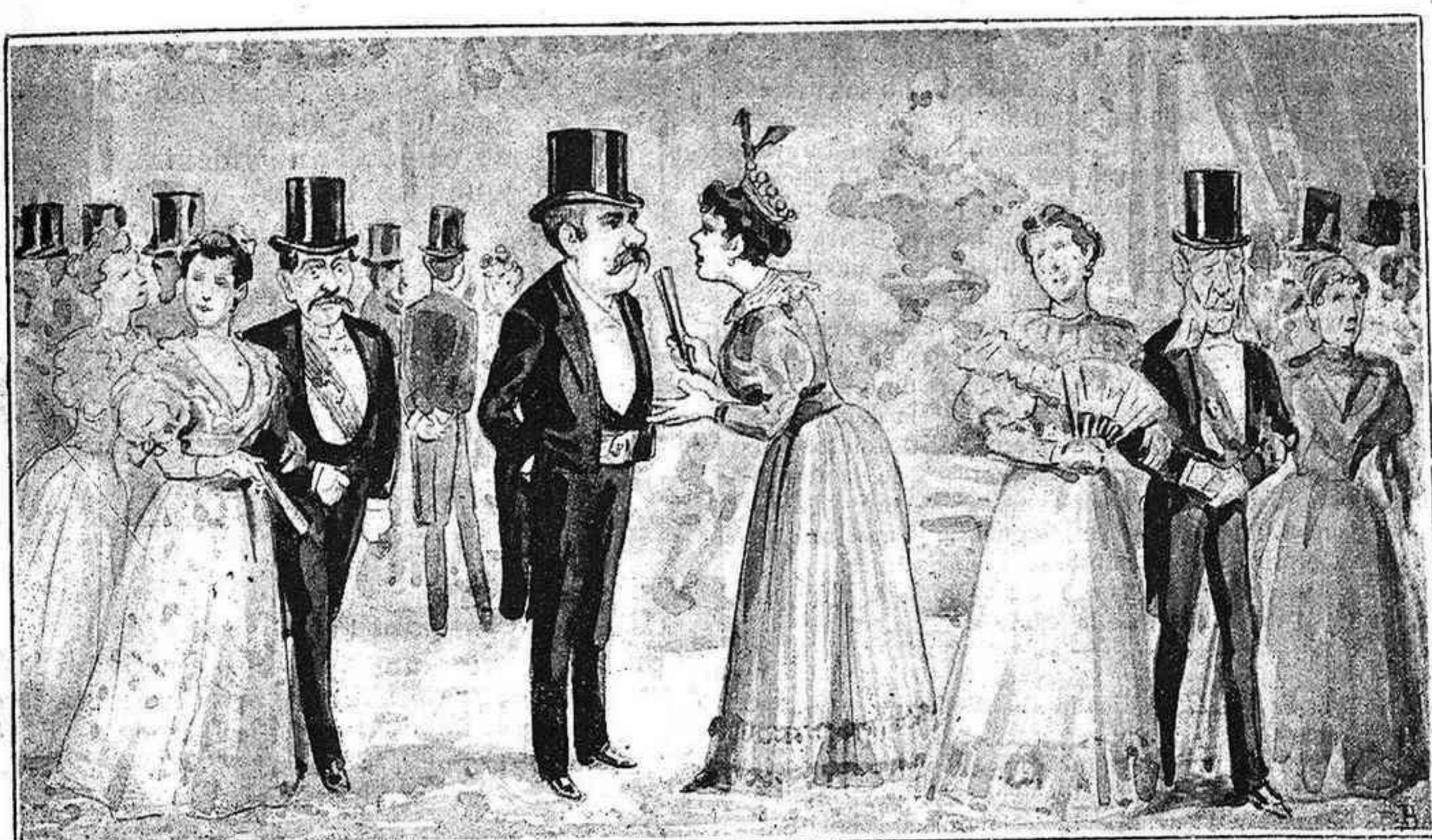

—¡Ya me llaman! ¡aixó es gran!.. Deuen ser de las que 's cuydan del servei del restaurant

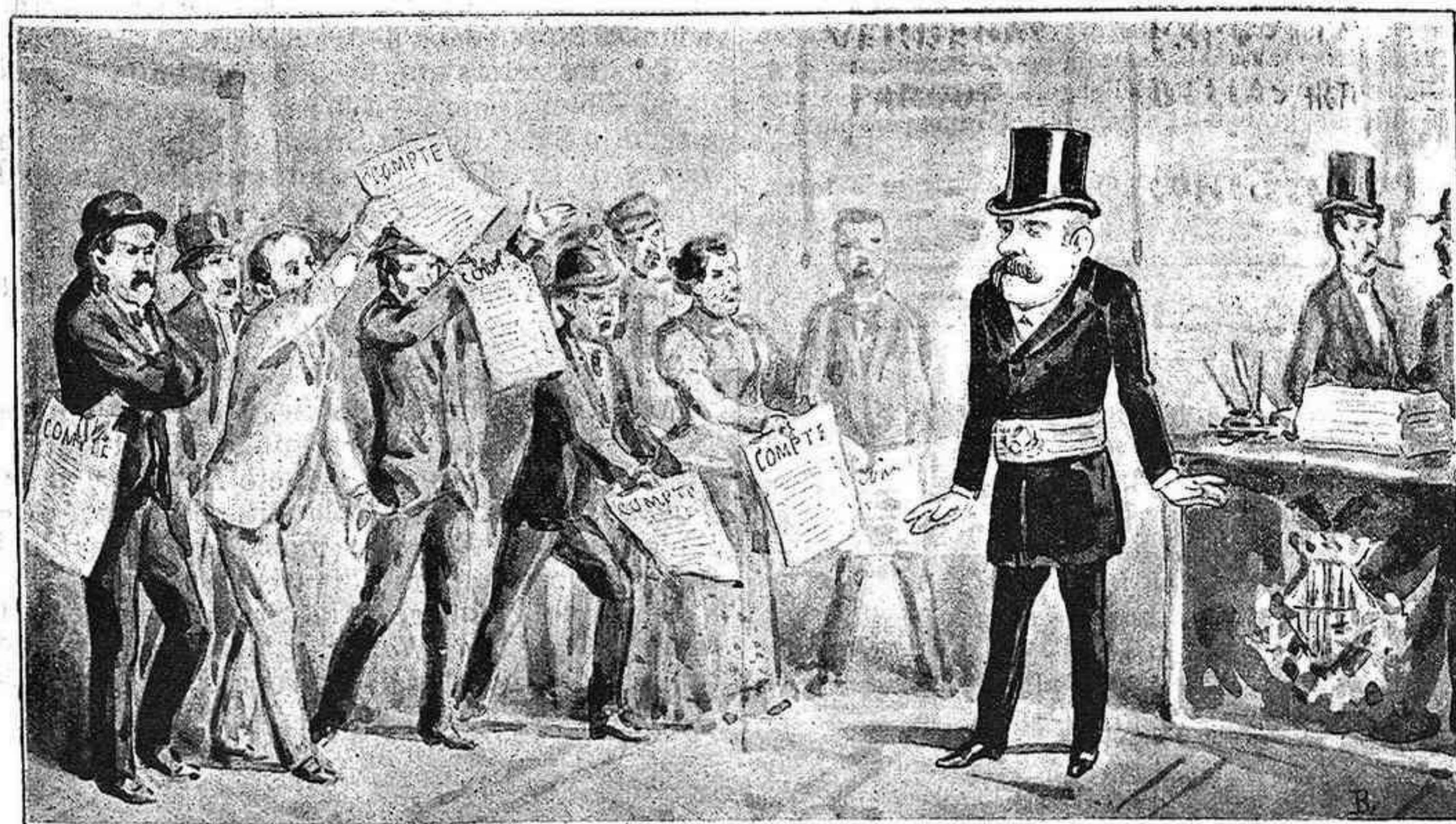
Ó LA VIDASSA QUE 'S DONA LA GÈNT DE LA CASA GRAN

—¿Dónde vas enseñant la camisa?

—Convindría que siempre tinguessis pundonor y lo que hay que tener...

de Valencia y en Roca Furnó. En Pascó presenta un estudi de paisatje al pastel inmortalable. Representa un jardí y en ell apareixen vensudas las grans dificultats que ofereix lo procediment aplicat á aquest género. En Roca y Sanpere hi te tres testas dibuixadas á distints llapis ab verdadera trassa; en Pando una dona de major tamany que l' natural modelada ab molta pastositat; en Parera un capritxo trassat ab garbo; y fins lo ram del cromo pera novelas está molt ben representat per l' hábil Cuchy.

**

En la Sala XI no hi busquin mes que dibuixos de autors nacionals. N' hi ha un sach. Y com á bondat hi brilla un mestre de fama universal. ¿Qui no coneix al Urrabieta Vierge? Lo famós ilustrador ens ha honrat portantnos tots los dibuixos de l' obra clàssica *D. Pablo de Segovia*, y al contemplar aquell conjunt de maravellas, lo visitant vá de sorpresa en sorpresa, y acaba per exclamar:—Si á l' Exposició no hi hagués mes que las obras de aquest mestre, baix lo punt de vista auténtich ja pagaria l' tret. Es impossible compendre ab mes abundancia, dibuixar ab mes delicadesa, donar expressió mes adecuada á las figuracions y á las escenes, fer ab senzillas línies no mes un verdader museo de quadros impregnats del mes admirable color local y caràcter d' època. Si l's dibuixos de 'n Vierge s' quedessin á Barcelona, la nostra ciutat faria una excellent adquisició.

Alrededor del mestre, formiguejan un sens fi de dibuixants, molts dels quals tenen ben guanyada envejable reputació en aquest difícil ram del art. Allá s' troben en Joseph Lluis Pellicer ab sas notables ilustracions pera la novela *Guerra sin quartel*; en Pahisa espléndit ab sos paisatges cataláns, verdaders quadros plens de frescura; l' Armet, sempre primorós; en Nicanor Vazquez ab sos ben impresionats apuntes de sitis diversos dels alrededors de Barcelona; en Xumetra que tant bé sab trobar magnífichs temes decoratius en sos dibuixos de plantas y flors; en Torras Farrell, que cultiva un procediment notable per la pastositat que li permet donar á sos retratos y caps d' estudi; en Labarta, ab sas ilustracions de successos contemporanis, que tan se semblan als traballs periodístichs; en Tosell y en Fluvia Borrás que apuran tots los primors de una execució delicada; la Srta. María Gasull, que fá gala de un vigor notable; en Sevillá que revela una gran facilitat en los seus apuntes; en Roca y Sanpere, ja citat avants, que s' distingeix també com á dibuixant en sos caps d' estudi y finalment en Vilaseca Casanova y en Dieguez, que mostran son bon gust en sos primorosos diplomas.

Podriam citarne d' altres; pero l' espay curteja, y dificilment agotariam los apuntes de la cartera.

**

Arribém á la Sala XII, dedicada als dibuixants y grabadors estrangers.

Aquí hi trobém dos preciosos dibuixos al carbó de la genial Beaury-Saurel, que en totes las seves obres se distingeix per la fermesa y l' varonil vigor; los preciosos dibuixos al llapis de 'n Defaux y los dibuixos á la sanguina del Engel y en Hein que son dos mestres.

Aquí hi trobém ademés grabats deguts á artistas tan notables com Bärenfänger y l's dos germans Raab de Munich; ayguaforts de 'n Gentz de Berlin y Enriqueta Lecocq de París; litografías tan acabadas com las de 'n Mauron; grabats á la fusta com el de 'n Bellenger, y sobre tot los croquis de animals, grabats al ayguafort del insuperable Renouard.

Prou per avuy: en lo próxim número, acabaré la tasca.

FRA JUNCOSA.

¿QUE 'T SEMBLA?

Me demanas rosas
rosas y clavells
ó bé margaridas
ó algún pensament?
De tot puch donarte
com te consta ja
puig que al hort de casa
de tot aixó hi ha.
Pero escolta, escolta
y prompte veurás

que ab los teus desitjos
enganyada vas.

Me demanas rosas
y com hi ha mon
que tas galtonetas
dugas rosas son.

Clavells te 'n daria
del hort lo més bell.
Mes veig que tos llabis
ja ho son de clavells.

Perque margaridas
te tinch de doná.
Si 't dius Margarida
quina falta 't fá.

Pensament que 't dongui
ja ho faria aixi.
Mes no dius que sempre
ja pensas en mi.

Vas equivocada
volguenta tot aixó.
Si 'l que tens demanas,
¿cómo puch dart'ho jo?

No 'm demanis rosas
ni tampoch clavells
res de margaridas
res de pensaments.

Demánam.... demánam....
no sé que 't diré.
un petó.... l' que vulguis....
¡que tot t' ho faré!

CANTOR DE CATALUNYA.

TIVOLI

Cap novedat durant la setmana.

En canvi prossegueixen ab tota activitat los ensaigs de una nova producció arreglada á la escena espanyola per l' afortunat arreglador de *El Húscar*. L' obra en porta 's titula: *El colegial Totó*.

NOVEDATS

Lo famós drama del duch de Rivas *D. Alvaro ó la fuerza del sino*, prototipo de las obras romànticas h' tingut l' èxit extraordinari de sempre, alcansant tres ó quatre representacions durant la setmana que acaba de transcorre.

Tots los actors que prenen part en la representació s' han esmerat en lo seu desempenyo, en especial lo Sr. Calvo, la Srta. Cobefas, lo Sr. Jimenez y l' Sr. Cuevas, que traballan en lo seu element.

Està ja anunciat lo próxim estreno del nou drama de Echegaray intitulat: *La rencorosa*.

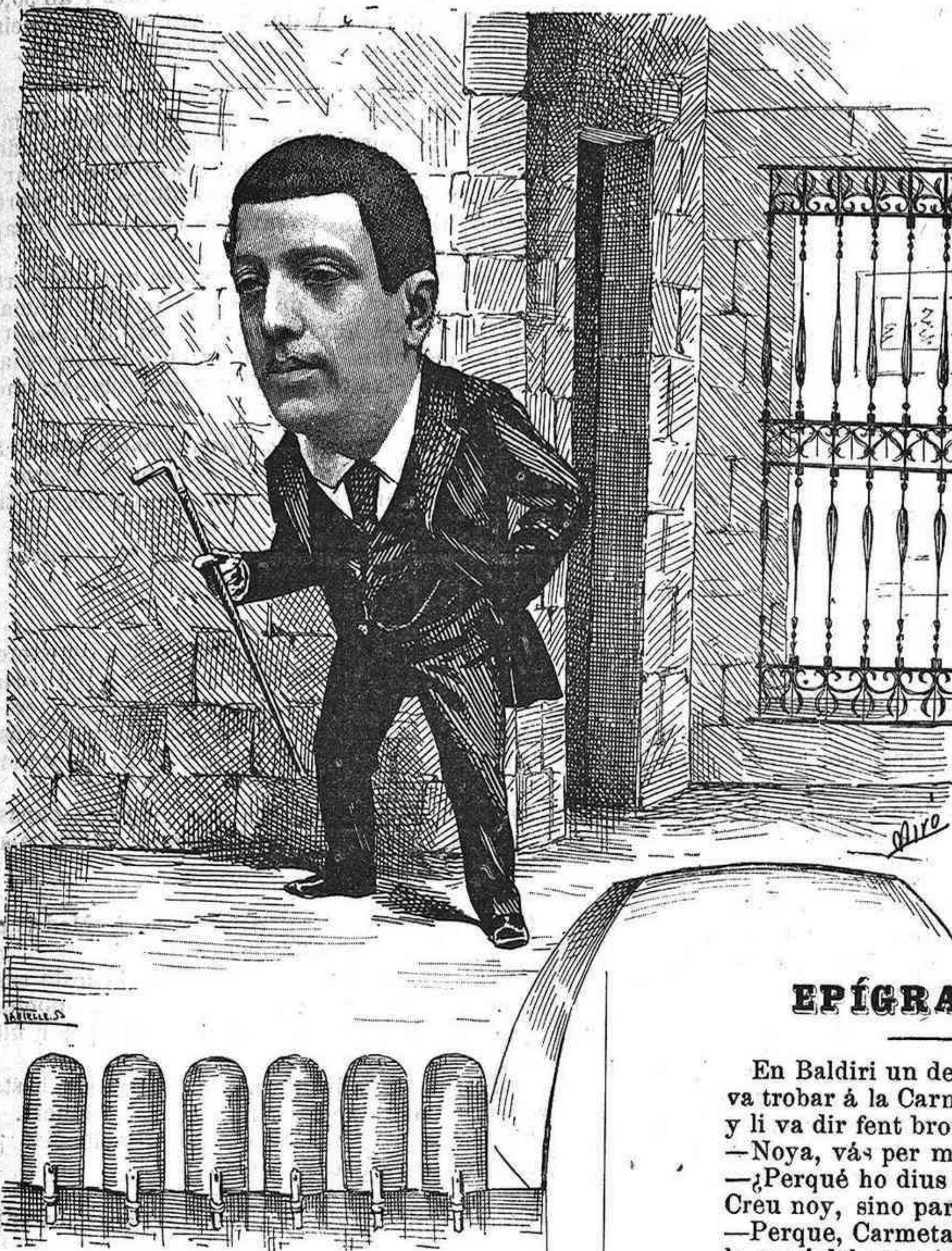
CATALUNYA

La funció á benefici del Sr. García Valero resultà molt à gust del públic que omplia l' teatro de gom á gom. A mes del sainete *La verbena de la Paloma*, cada dia mes aplaudit, se posà en escena l' obra titulada *El teatro nuevo*, en la qual lo beneficiat alcansà extraordinaris aplausos.

En un dels intermedis las Srtas. Gonzalez y Catalán ballaren *sevillanas*, y l' públic ne quedà tan prendat, que las hi féu repetir varias vegadas.

**

POPULARITATS SARSUELERAS.—SERVANDO CERBÓN

Inteligent hasta allá,
sempre à tó y sempre de broma,
es un dels héroes de *La Verbena de la Paloma*.

Per avuy divendres està anunciad lo benefici de la simpática Maria Gonzalez, y ab tal motiu s' estrenarán las obras tituladas: *El Marquesito y Enaguas y pantalones*, à més de un walz del mestre Cotó, titulat: *Mensajero de amor*.

GRAN-VIA

La representació de la sarsuela *Cadiz* posada en escena ab gran profusió de personal ha proporcionat à aquest teatro un bon número de plens.

Per ahir dijous estava anunciad l'estreno de un arreglo titulat *Gardenia*, lletra del Sr. Colomer y música del mestre Perez Cabrero.

JARDI ESPANYOL

Fins ara las funcions se contan per plens. ¡Son tan baratos los preus d' entrada y localitat!... Además la companyia traballa ab verdader gust, distingintse la Sra. Mathéu y 'ls Srs. Huervas, Ber-

gadá y Muns. Una de las obras que s' han posat en escena últimament es la titulada: *De Sant Pol al Polo Nort*.

¿Cóm s' explica, en vista del gust que troba 'l públich en aquesta classe d' obras que 'ls autors y las empresas hajan deixat en olvit lo cultiu de la sarsuela catalana?

CIRCO

EQUESTRE

No ha ocorregut durant la senmana novetat digna de notarse:

S' anuncia la pròxima celebració de la funció á benefici dels clowns Tonino y Antonet, que son los noys mimats del públich. En vista de lo qual, no es difícil preveure que la funció que 's prepara, serà de broma y de las bonas.

N. N. N.

EPÍGRAMAS

En Baldiri un demati
va trobar à la Carmeta
y li va dir fent brometa:
—Noya, vás per mal camí.
—¿Perqué ho dius aixó, Baldiri?
Creu noy, sino parlas més....
—Perque, Carmeta, aquest es
lo camí del cementiri.

J. ALAMALIV.

Frenética, apesarada
y vivint fanatisada,
al mon enganyar pretén
la viuda de 'n Pep Saldoni
puig sovint diu à la gent
mil pestes del matrimoni,
y volguent marit trobar
(fentse per cert molt petita)
no para may de resar
y fer llum à Santa Rita.

FRANCISCO LLENAS.

—¿Sab que pensava doctor,—
deya 'l pacient de 'n Bernat
al metje que 'l visitava—
que deu ser horripilant
enterrar à un home en vida.
—Es horrorós, la vritat—
va contestar lo galerio
després de reflexionar.—
Mes no tingui cap temor

perque tots los méus malalts
quan jo 'ls deixo, ja pot creure
que 'ls poden ben enterrar.

LLUIS SALVADOR.

Anava á aparellá un burro
lo criat de 'n Parlade
y al seu amo preguntá:
—Quin morral li posaré?
Y li contestá 'l seu amo:
—El que á tú t' vinga més bé.

PEPITO 'L RAYO.

L' Ajuntament de la cort ha acordat decorar la plassa de Madrit, ab un monument nacional digne de la capital venturosa de la felis Espanya.

Una vegada concebuda l' idea, s' ha trobat ab que no li faltavan sino 'ls quartos pera realisarla. Pero no s' espantin per tan poca cosa. L' Ajuntament madrileny ha resolt invitar á tots los municipis d' Espanya á contribuir á la realisació del projecte. Ell iniciarà la suscripció ab 25,000 pessetas, deixant que 'ls demés contribuheixin ab la cantitat restant.

¿Qué me 'n diuhen de aquest rasgo d' ingeni del primer municipi de la nació espanyola?

Lo qu' es jo de diners no penso facilitarnhi cap, ni un *perro chico*. En cambi puch proporcionarli un concell y aquest si que li donaré de franch.

¿Desitja que 'l monument resulti genuinament nacional? Donchs no vacili un moment: dediquil á conmemorar la mort del *Espartero*.

Si tots los fanàtichs de la tauramaquia contribuheixen á la suscripció sols ab deu céntims per barba, la cosa es feta, y cap necessitat tindrà l' Ajuntament de Madrit de passar la bacina demandant als demés municipis espanyols una gracia de caritat per amor de Deu.

Y á propòsit del famós torero.

Aquests últims días han mort Vázquez Quiroga y Madrazo. L' últim era un gran pintor y 'l primer un geólech eminent. ¿Y qué ha fet la premsa, qué ha fet lo públich? Han consagrat á aquestas dos grans figures de l' art y de la ciencia la miléssima part de l' atenció que van dedicar á *Maoliyo*?

Quiroga especialment, més desconegut encare que 'n Madrazo, qui al fi disfrutá sempre las altas consideracions de l' aristocracia, ha mort pobre, deixant sumida á la seva familia en l' abandono y la miseria.

Si en lloch de exposar la vida en sas exploracions al Africa sens altra fatlera que 'l progrés de la ciencia, l' hagués exposada en una plassa de toros, s' hauria fet célebre, y la seva viuda y 'ls seus fills nadarian avuy en l' abundancia.

Confessém que 'l poble espanyol mereix que li clavin banderillas de foch.

Un anunci que publicava 'l *Brusi* del dimecres: «NOBLE ACOMODADO, soltero, de mediana edad, desea honesta y simpática consorte de 20 á 30 años y que disponga al menos de 250,000 francos.»

¡Alsa, llop!... Una dona á la flor de l' edat, simpática, lo qual vol dir guapa y vistosa y ab 50,000 durets de capital.... Vaja, que per ser l' anunciant un noble de mitja edat, te encare molta gana.

Ha mort l' antich actor del teatro catalá Rómulo Coello. Havia format part durant molts anys de la companyia de Romea, tenint ocasió d' estrenar un gran número de las obras aplaudidas del repertori en las quals desempenyava ab molt acert lo paper de barba.

Encare que ja feya algun temps que vivia retirat de la vida activa de las taules, ni 'ls amants del teatro catalá havian olvidat son bon recort, ni totes las personas que coneixian á tan apreciable artista, han deixat de sentir vivament la seva mort.

Sembla, segons diu *La Correspondencia d' Espana*, que alguns oficials del cos de Artilleria, aspiran á que per l' autoritat se 'ls reconega 'l titul d' enginyers industrials.

Y després diguin que 'ls tituls académichs no poden guanyarse á canonadas.

* *

Jo no m' oposaría en que 'ls guerreros exercisen la pacifica professió d' enginyers industrials, sempre que 'n justa compensació als enginyers industrials se 'ls incluhis en los escalafóns del cos de artillería ab opció á participar de graus y ascensos.

De aquesta manera tindriam artillers capassos de inventar la pólvora y enginyers industrials en situació de gasterla.

Diumenge passat va celebrarse á Madrit una gran corrida de beneficencia.

Y porque 'l carácter benéfich de la festa resultés ben accentuat, un dels espasas, anomenat Fuentes, va ser enganxat y giravoltat per l' últim toro.

Las feridas que li inferí, encare que son bastant graves, no ofereixen perill imminent de mort.

Los bons taurómacos dirán:—¡Paciencia! ¡Ho deixaré per un' altra vegada!

Lo color de moda per las senyoras durant la próxima temporada d' estiu serà 'l groch.

Las dàmas y damiselas que l' usin, tindrán tot l' aspecte de canaris.

De manera que 'n lloch d' obsequiarlas ab un bouquet de flors, será més elegant, més *chic* y més fi de sigle ferho ab una escaroleta ben tendre.

Ja està resolt desestimar l' oferiment de aquella casa inglesa que volia fernes felissons unificant lo Deute municipal, per medi de una combinació que li deixava uns quants milions de pessetas de benefici líquit.

Ab los inglesos no hi volém res.

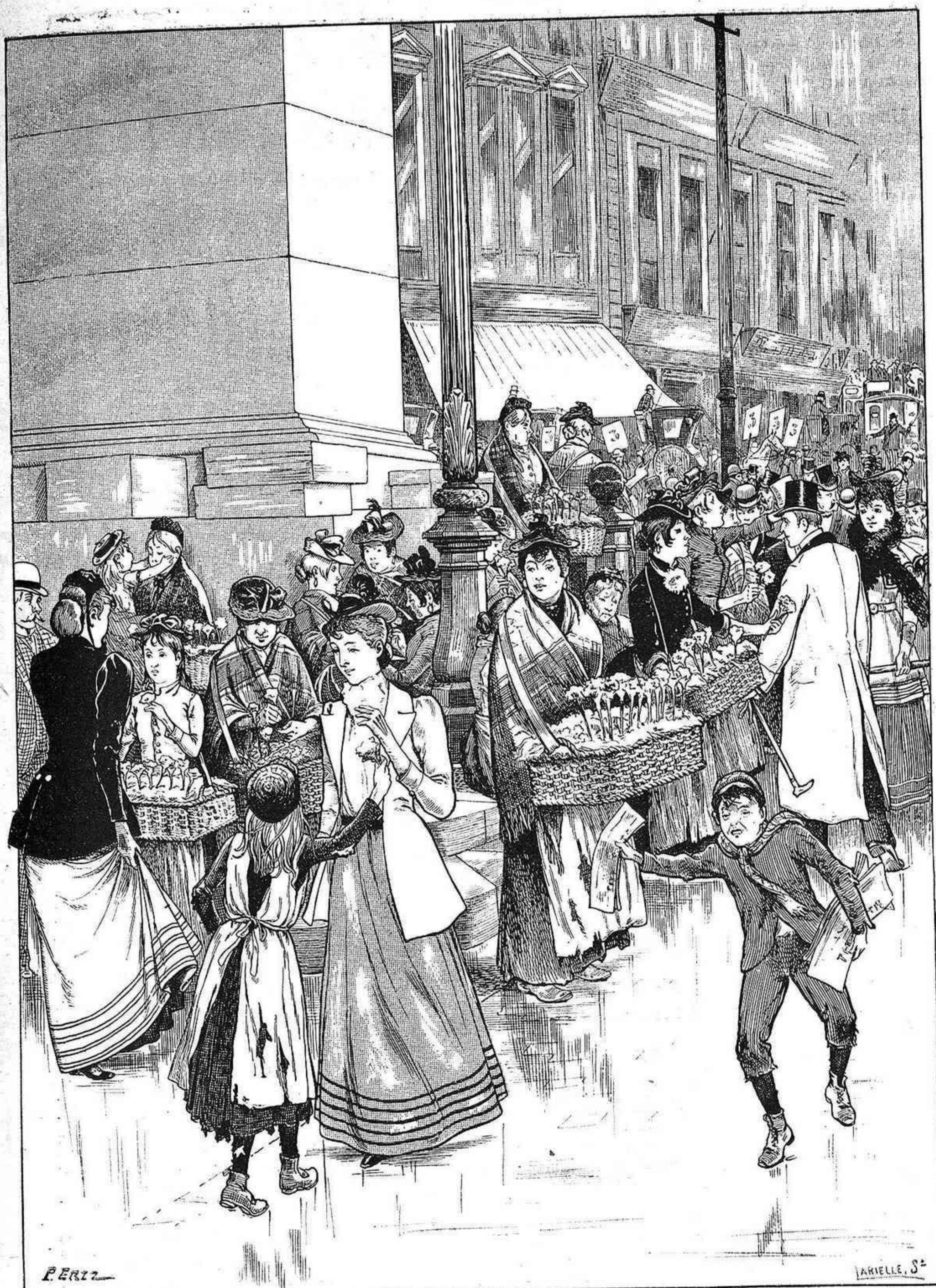
Y la prova de que res hi volém es que 'n l' actualitat està estudiant la qüestió per veure si li convé aprofitarla l' insigne D. Samuel.

¿Es á dir que no 'ns queda altre remey que anar dels protestants als juhèus?....

¡Cuidado, Sr. Collaso!.... Avants no 's comprometi mirí bé avants de quin mal ha de morir.

Aquell gran drama titulat *Napoleón I*, que s' havia de representar en las principals ciutats d' Espanya, ab lo mateix aparato escénich y pels mateixos actors que van estrenarlo á París, ha fet

LA VIDA A LONDRES (Dibuix de P. ERIZ)

Las floristas de Cheapside.

la seva entrada á la Península, per Sant Sebastián, alcansant una estrepitosa xiulada.

L' espectacle, segóns diuen los periódichs dostiarras, es una camama. Los francesos se figura van que podrían serví gat per llebre, y 'l gat els ha saltat á la cara.

S' haurá de confessar que Napoleón I, sempre que ha intentat penetrar á Espanya n' ha sortit descalabrat.

Una ocupació ineludible 'ns impidi assistir al banquet ab que las forses vivas de la vehina vila de Gracia, obsequiaren diumenje últim al Sr. Pons y Sans, y al qual la comissió iniciadora tingué l' amabilitat de convidarnos.

No obstant ens consta que l' acte revesti verdadera importància, sent objecte 'l Sr. Pons y Sans de las més vivas demostracions d' afecte, al donar compte ab frasses eloquents de las sevas campanyas en favor de la moralitat y de la bona administració

Per cert que 'n lo discurs va fer saber als oyents que no era francés, com suposen los que 'l volen fora de la Casa Gran, sino natural de Barcelona y fill de la plassa de Miláns.

Francés era 'l seu pare; pero ell al emanciparse de la patria potestat se feu espanyol, y com á espanyols constan inscrits tots los seus fills.

Aquests datos tiran per terra totas las cábals que s' han posat en joch pera privarlo de la representació que tant á gust de la vila de Gracia ha vingut exercint.

Pero lo que dirá en Miqueló:—L' ocasió la pintan *Calva*.

Lo capellá del cementiri vell, va propassarre ab una senyoreta, que anava á depositar una corona sobre un ninxo.

Aixís, á lo menos, ho relatava un periódich local.

En los temps qu' hem alcansat
de la *Fulla soberana*,
corre fins pels cementiris
¡cada *Tenorio* ab sotana!....

Pero jo ja ha veig.

Quan un capellá s' troba tot lo dia rodejat de morts, apenas fitura una noya maca, per forsa ha de fer l' ull *viu*:

Y á copia de requiebros bé ha de mirar de tres res de la boca lo mal gust de las absoltas.

Aquests últims días l' atmòsfera estava tota enterbolida y la lluna feya una cara.... ¿No la van veure?

Lo cel ple de polsím:
la lluna tota roja....
Potsé algun capellá
va dirli alguna cosa.

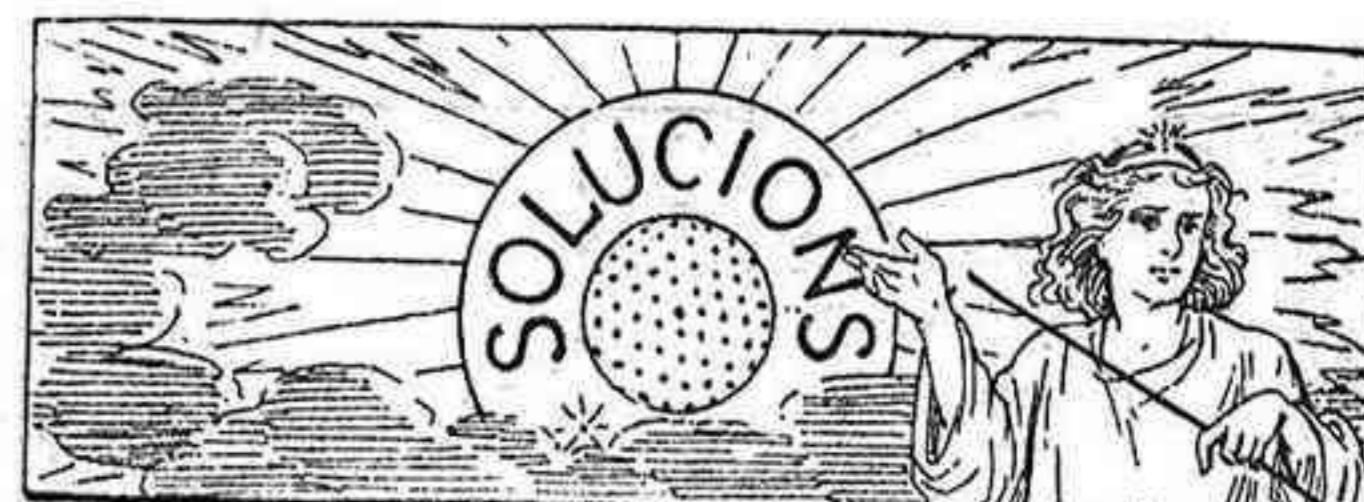
L' Ajuntament de Barcelona ha acordat destinar 1,500 pessetas á auxiliar á las víctimas dels terremotos de Atenes, Tebas y altres poblacions de Grecia.

Tractantse de socorre una desgracia, no hi tinch res que dir; pero desgracia per desgracia, crech més atendibles las de casa nostra que las de fora.

Aixó vol dir que l' Ajuntament que 's recorda de Grecia no ha tingut presents fins ara á las víctimas de l' ensolciada dels Esplubins.

¿Es possible que 'ls crits de socorro en grech

signen més inteligibles á la Casa Gran que 'ls crits de ausili en català?

A LO INSERTAT EN LO NUMERO 803

- 1.ª XARADA.—*In fi-nit.*
- 2.ª ID. —*Pos-tu-re-ra.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Pinsá—Panis.*
- 4.ª TRENC-CLOSCAS.—*El duo de la Africana.*
- 5.ª ROMBO.—
*M A R
M A R I A
M A R C E L A
R I E R A
A L A*

6.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Eufrosina.*

7.ª GEROGLÍFICH.—*Per cantarellas los pardals.*

XARADA

DOS DIAS A MONTSERRAT

(Impresions á corre cuya.)

Al arribar ab lo carril de Cremaullera semblava que arribessim á una festa major. ¡Quánta gent y quants pagesos!

Una amable familia que 'ns esperava va obrirnos los brassos.... y la celda. Aixó últim era lo que 'ns feya mes falta, perque un lletrero penjat á cert puesto que deya «No hay celdas» feya posar molt mala *cinch-tres*. Semblava la taquilla de Eldorado ab aquell quadro que diu: «Quedan despachadas todas las localidades.»

Afortunadament dos ens ha faltat *hu ni llit*.

Acaba de presentarnos á la familia Barillotti, composta de quatre joves carregats d' humor y de bona fe, perque ells mateixos, segóns diuen, se fan lo menjar, es dir, ells se lo guisan y ells se lo coman.

L' un se quart-tres á l' altre y 'ns fem amichs desseguida.

En aquest moment passa un pagés enrabiad y renegant, y entre 'ls renechs estrambótichs que etjega apunto aquest: «¡Malviatje la beta dels calzots del home que va cullir las garrofas que va menjar la burra de María Santíssima!»

**

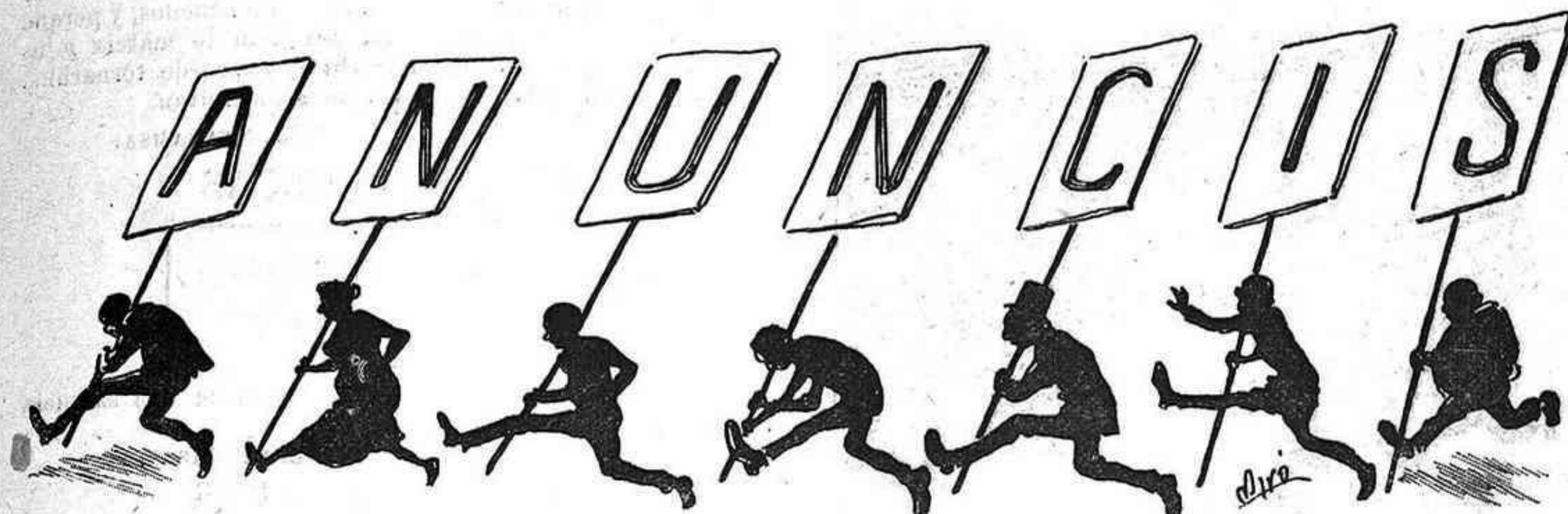
Aquesta tarda hem estat d' excursió. Després de visitar (per fora) varias ermitas y de fer molt *cinch-quatre* intercalat ab ensopagadas y brometa de bon género, havém anat á fer la copa... d' aigua als degotalls. Quinaigua mes fresca—tohom deya, assentantse á terra y comensant á repartir *retalls* de bacallá ab pa y quatre tonterias mes.

A entrada de fosch visitém la celda de la familia Barillotti, que té una escala que vol semblar un quartel.

Allí sobre un llit tenian un rentamans ple de mongetas á punt de fregir ab trossos de sabó per sobre que n' havían fet tall s creyent que tallavan una patata, y com que dos tenian cetrills, omplían una xeringueta d' oli, y ab aquella ajuda la verdura estava mes conforme.

També varen intentar fer crema, pero com no tenian res mes per ferla que una paella, va sortir molt bona.... per llençar.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

COLECCION DIAMANTE (EDICION LOPEZ)

VAN PUBLICADOS

Doloras, 1.ª serie 1 tomo | **Doloras**, 2.ª serie 1 tomo
Cantares y Humoradas. 1 tomo

~~~~~ POR **Ramón de Campoamor** ~~~~~
2 reales cada tomo

Rafael Altimira-J. Ochoa-T. Carretero

Antonio Sanchez Pérez

NOVELAS

Un tomo en 8.º Ptas. 3

Eusebio Blasco

RECUERDOS

NOTAS INTIMAS DE FRANCIA Y ESPAÑA

Un tomo en 8.º Ptas. 3

ENTRE VIVOS

Y

MUERTOS

Un tomo 8.º Ptas. 3

José López Silva

LOS BARRIOS BAJOS

COLECCIÓN DE COMPOSICIONES EN VERSO,
Y UN PRÓLOGO DE

D. RICARDO DE LA VEGA

Un tomo 8.º Ptas. 3

LENA

NOVELA CATALANA

DE

CARLOS BOSCH DE LA TRINXERIA

Un tomo Ptas. 4

SINGLOTS POÉTICHIS

PER

SERAFFÍ PITARRA

12 obras ilustradas ab profusió

1.ª serie

Preu 6 pessetas.—Enquadernadas ab tela Ptas. 8

EL GRAN PECADO

NOVELA ESPAÑOLA

DE

Martínez Barrionuevo

Un tomo 8.º Ptas. 3

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, 6
bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No
responém d' estravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

FILLAS DE EVA.

Fresca y guapa, natural....
¡la fulana no va mal!

Havem visitat la pallissa que d' ensa qu' es fosch no *hutes* d' entrarhi gent. Per sobre la palla s' hi veuen homes y donas que potser perque van cansats no tenen humor de dir res ni de fer res: es dir. si, fan.... molta furtó.

Gracias al bastó flauta que porta un dels nostres hem fet ballar la sardana á molts que no sabian com passar l' estona. Lo estable está plena d' animals y de pagesos.

* * *
Acabém d' arribar á Sant Geroni per lo *cinch-quart* de la dressera. ¡Quin tip de caminar per caminets entravessats! A un de la familia Barilotti las solas de las botinas se li han quedat pel camí.

Quina vista mes *total* y mes hermosa se distingeix desde aquí. En algunas ocasions, mirant avall, se veuen sols montanyas boturudas y mirant amunt... pantorrillas tambe mes ó menos boturudas que fan perdre l' monastir de vista. Jo, per volquer mirar massa amunt, ab una *quart-cinch* mes, m' han d' anar á recullir á un precipici.

Hi vist aquella roca llargaruda que 'n diuhen lo caball Berriat; aquest nom no li va gens be, perque tot ho sembla menos un caball.

Per tots costats se veuen las mateixas decoracions que semblan las del últim acte de *D. Alvaro ó la fuerza del sino*.

M' hi jugo un peix que 'n Calvo no s' atreveix á ferlo aquest drama ab aquestas decoracions, y aixó que 's pensa saberne tant.

* * *
Al tornar de Sant Geroni hem repassat tota l' iglesia. Jo hi tocat la *cinch-tres* de la Verge y si 'm descuido 'm pega, no ella, un ermitá que feya de municipal.

Fem provisió d' escapularis, estampas, medallas, anells, culleretas y una candela.

També hi comprat una cinta que, segóns s' explican, es la mida del cap de la Verge negra y... *tres-tres* coincidencia, lo cap del gosset de la familia Barilotti te ia mateixa mida.

Son las cinch de la tarde del segón dia; compro un canticet de llauna que te una estampa enganxada, l' omple d' aigua... y la campana de la estació avisa que l' carril de Cremaullera se 'n va; nosaltres, per no ser menos, y perqne l' endemà es dia de tornar al traball, fem lo mateix y 'ns despedim d' aquella terra artística ab ganas de tornarhi.... quan haguem reunit los diners que 's necessitan.

J. STARAMSA.

TRENCA-CLOSCAS

A D. CARLOS N. MARINA
CaspE

Formar ab aquestas lletras lo titul de una sarsuela castellana.

NUALART CASAS.

TERS DE SILABAS

• • •
• • •
• • •
Sustituir los punts ab lletras de modo que llegidas vertical y horisontalment, resulti: Primera ratlla: vegetal.
—Segona: funció de guerra.—Tercera: joya.

NAS DE VICARI.

GEROGLIFICH

X

D D

LOS
I :

NAS DE VICARI.

Salamera, bon'color....
potsé aquesta va millor!....